

Matematická analýza 1 - Cvičení 6

Jan Soukup

21.3.2022

1 Opakování

Definice 1. Řekneme, že funkce f má v bodě $a \in \mathbb{R}^*$ limitu $L \in \mathbb{R}^*$, pokud.

$$\forall \varepsilon > 0 \exists \delta > 0 : x \in P(a, \delta) \implies f(x) \in U(L, \varepsilon).$$

Tvrzení 1 (Heineho definice limity funkce). Nechť f je funkce definovaná na prstencovém okolí $P(b, \Delta)$ bodu $b \in \mathbb{R}^*$ pro nějaké $\Delta > 0$. Následující dvě tvrzení jsou ekvivalentní:

(1) $\lim_{x \rightarrow b} f(x) = L$;

(2) pro každou posloupnost $(x_n) \subseteq P(b, \Delta)$, pro níž platí $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = b$, platí také $\lim_{n \rightarrow \infty} f(x_n) = L$.

Tvrzení 2 (Aritmetika limit funkcí). Nechť $a, A, B \in \mathbb{R}^*$, nechť f a g jsou funkce definované na nějakém prstencovém okolí $P(a, \Delta)$ bodu a , a nechť platí $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = A$ a $\lim_{x \rightarrow a} g(x) = B$. Potom

(a) $\lim_{x \rightarrow a} f(x) + g(x) = A + B$, je-li tento součet definován.

(b) $\lim_{x \rightarrow a} f(x)g(x) = AB$, je-li tento součin definován.

(c) Nechť je navíc $g(x)$ nenulová na nějakém prstencovém okolí bodu a .

Pak $\lim_{x \rightarrow a} f(x)/g(x) = A/B$, je-li tento podíl definován.

Tvrzení 3 (dva funkční strážníci). Nechť $A, L \in \mathbb{R}^*$, A je limitní bod množiny $M \subset \mathbb{R}$ a jsou dány funkce $f, g, h : M \rightarrow \mathbb{R}$ splňující podmínky, že $\lim_{x \rightarrow A} f(x) = \lim_{x \rightarrow A} h(x) = L$ a že pro nějaké δ je $\forall x \in P(A, \delta) \cap M : g(x) \in I(f(x), h(x))$. Pak též $\lim_{x \rightarrow A} g(x) = L$.

Tvrzení 4 (Limita složené funkce). Nechť $A, B, C \in \mathbb{R}^*$, nechť $g(x)$ je funkce splňující $\lim_{x \rightarrow A} g(x) = B$ a $f(x)$ je funkce splňující $\lim_{x \rightarrow B} f(x) = C$. Navíc nechť je splněna aspoň jedna z podmínek P1 a P2:

P1. Funkce $f(x)$ je spojitá v B (jinými slovy, $f(B) = \lim_{x \rightarrow B} f(x) = C$).

P2. Na nějakém prstencovém okolí $P(A, \eta)$ funkce $g(x)$ nenabývá hodnotu B , tj. $B \notin g(P(A, \eta))$.

Potom

$$\lim_{x \rightarrow A} f(g(x)) = C.$$

2 Příklady

V následujících úlohách můžete používat následující limity, které si dokážeme později. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1+x)}{x} = 1$,

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1, \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{x} = 1.$$

Příklad 1. Spočítejte limity, nebo ukažte, že limita neexistuje:

$$(1) \lim_{x \rightarrow 0} 1 + x \cos(x)$$

$$(7) \lim_{x \rightarrow 0} (x + 1)^{\frac{1}{x}}$$

$$(2) \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 + 3x - 4}{x^3 - 1}$$

$$(8) \lim_{x \rightarrow \infty} \sqrt{x + \sqrt{x + \sqrt{x} - \sqrt{x}}}$$

$$(3) \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + 2x - 3}{2x^2 - 1}$$

$$(9) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1 + \sin x)}{x}$$

$$(4) \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln(1 + 2^x)}{x}$$

$$(10) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{x^2}$$

$$(5) \lim_{x \rightarrow 0} \sqrt{1 + x \cos(x)}$$

$$(11) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2}{\sqrt{1 + x \sin x} - \sqrt{\cos x}}$$

$$(6) \lim_{x \rightarrow \infty} \cos\left(\frac{1}{x^2}\right)$$

$$(12) \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 1}{x^2 - 2x + 1}$$

Příklad 2. Určete limitu posloupnosti $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n^2 + 1}{n^2 - 1}\right)^{\sqrt{n^3 + 3n^2}}$.

Příklad 3. Rozhodněte, zdali následující funkce můžeme spojitě dodefinovat na celé množině $\mathbb{R}$.

$$(a) \frac{1}{x - 8}$$

$$(b) \frac{\sin(x)}{x}$$

$$(c) \frac{1}{x^2}$$